

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.109

V Marsovih
krempljih

Mars, staroslavni bog vojnih trum, se smehlja. Doba, ki jo preživljamo, je v njegovih sencih; doba, ki prihaja, se njemu obeta. Ves svet je kakor v Marsovih krempljih. Njemu na ljubo se vršijo ogromna oboroževanja, na njegovih poljanah se razprostirajo pramenj krvavega plesa. Sreča je le v tem: Med državami, ki so do zob oborožene, je k sreči precej takšnih, ki s tem čuvajo — mir! Paradoška igra, ki si jo lahko privošči razvoj: Edino s silo, ki zbuja respekt in bojazen, je prav za prav še mogoče vzdrževati mir.

Na čelu teh držav, vzdrževalk reda in miru, se nahaja Francija. Tudi v bližnjem novembru 1938 bo francoska vojska zadržala položaj najmodernejše kopne vojske. Letos so bili zvišani krediti za oboroževanje za 17½%. Stroški za obnovitev vojnega materiala so se povečali od 3.219.528.000 frankov na 4.255.000 frankov za l. 1938. Celokupno efektivno stanje francoske vojske izkazuje za 1938 l. 563.419 mož in 28.103 častnikov. Letos sta bila formirana dva nova protitankovska elementa in se bodo l. 1938 gradili predvsem novi obrambni topovi proti tankom, razen tega je v načrtu za prihodnje leto tudi motorizacija oziroma mehanizacija številnih topniških ter konjeniških polkov.

Tudi na ostalih frontah se opaža razvijena oboroževalna razgibanost. O orjaškem britanskem oboroževalnem načrtu smo že nekajkrat informirali naše čitatelje. Za 44% je bil zvišan vojni proračun! 1500 milijonov f.š. pojde za oboroževanje kopnih, zračnih in pomorskih sil.

Sovjetska Rusija. Stanje njene vojske izkazuje 1.300.000 mož, k temu pride še 700.000 miličnikov. Rdečo vojsko sestavlja 23 armadnih zborov, 87 pehotnih divizij, 7 topniških zborov, 32 konjeniških divizij, 3 motorizirane zbornice, 24 mehaniziranih brigad, 50 letalskih brigad.

In Nemčija? Efektivno stanje je po uvedbi dvoletne vojaške službe naraslo od 570.000 mož na preko milijon. 36 divizij in tri oklopne divizije so bile ojačene. V rajhu proizvajajo sedaj novo vrsto tankov. Pomnožilo se je število protitankovskih topov, ki so se po poročilih strokovnjakov v španski državljanski vojni zelo obnesli; ta protitankovska divizija šteje trenutno 73 protitankovskih topov. Tempo oboroževanja se nezmanjšano nadaljuje.

V Italiji so oblikovali nov motorizirani armadni zbor. Celokupna italijanska vojska šteje preko 14 armadnih zborov. Tudi reorganizacija milice je sledila, ki jo sestavlja 240 bataljonov črnih srajc. Tri pehotne divizije so popolnoma motorizirane. Razen tega pa obstoja še posebna vzhodnoazijska armada z divizijo savojških grenadirjev, divizijo črnih srajc in 16 brigadnih afriških domačinov.

Spričo tega silovitega oboroževalnega vala niso mogle zaostati niti najmiroлюбnejše države, ki jih navdaja skrb za varnost meja in zaščito ozemlja. Celo Švicij ni bilo prizanešeno. Doba vojaške službovanja se je podaljšala od 90 na 112 dni. 1. januarja 1938 bo švicarska vojska pomnožena za tretjino. Mesto do sedanjih šestih pehotnih divizij bo imela sedaj devet peh. divizij. Tudi v Nizozemski so podaljšali rok vojaškega službovanja od 5½ na 11 mesecev in se je s tem zvišalo število stalne vojske od 19.000 na 32.000 mož, vojni proračun pa

Pred diktaturo generalov na
JaponskemHIROTA BO ODPSTOPIL. — V AMERISKEM POSLANIŠTVU JAPONSKI
GLAVNI STAN. — NOVO RAZBURJENJE AMERIKE.

LONDON, 17. decembra. »Daily Express« poroča iz Tokija, da je generaliteta odnesla popolno zmago nad japonskimi politikami. Zunanji minister Hirota bo odstopil, ker mu očitajo prevelike simpatije za Anglijo. Kot njegov naslednik se imenuje general Takegawa. Ni izključeno, da bo nova vlada sestavljena iz samih generalov. Tudi poročajo, da bo vojni minister general Sugijama odstopil in se imenuje kot njegov naslednik general Araki, ki se je svoječasno kot ministrski predsednik umaknil iz aktivne vojske. Njega smatrajo kot najizrazitejšega predstavnika vojaške kaste in zmagovite japonske ekspanzivne politike do konca. Raditega je prišel v ostro nasprotje z japonskimi strankami.

WASHINGTON, 17. decembra. Iz Nankinga je prispela nova vest, ki je močno razburila Ameriko. Japonci so namreč zasedli prazno poslopje ameriškega poslanstva v Nankingu in uredili tamkaj svoj glavni stan. Ameriška vlada pripravlja nov oster protest.

RIM, 17. decembra. Agencija Stefani poroča o položaju na Daljnem vzhodu: Anglija skuša doseči skupno demonstracijo mornaric Anglije, Francije in USA. 2. USA so proti vojaški intervenciji in samo za diplomatsko akcijo. 3. Francija je proti demonstraciji mornaric in bi poseg na Daljnem vzhodu lahko imel najusodnejše posledice za francosko politiko. 4. Japonska hoče preprečiti prevažanje angleškega orožja v Kitajsko preko Hongkonga in je radi tega njihov naslednji cilj Kanton.

Čangkajšek: Doslej 300.000 metvih in
ranjenih Kitajcev

HANKAU, 17. decembra. Tukaj je imel maršal Čangkajšek velik govor, v katerem je dejal, da je število padlih in ranjenih Kitajcev doseglo doslej število 300.000, da pa se bo Kitajsko navzlic tem velikim žrtvam še naprej borila proti japonski invaziji.

Usodne poplave v Italiji

RIM, 17. decembra. Iz vseh delov Italije prihajajo poročila o velikih poplavah. V Umbriji so ljudje zapustili hiše ter se podali na strehe, da se rešijo pred razdejanjem naraslih voda. Silovito je narasla Tibera. Vsa nabrežja v Rimu so

preplavljena. Nekateri mostovi so pod vodo. Markov trg v Benetkah je pod vodo. Iz Poleta, Norike in Borija poročajo, da je promet ukinjen radi plazov. Na Via Salaria je plazovje zasipalo avto in pokopalo pod seboj vse potnike.

Popolna „razžidenje“ tajkouskega življenja

BERLIN, 17. decembra. V Nemčiji se razžidenje nadaljuje. V smislu naredbe ministrskega predsednika Göringa mora biti razžidenje v nemškem gospodarstvu do meseca marca 1938 končano. Številne filmske družbe so dobile že nalogo da preda vse v židovskih rokah nahajajoče se podružnice nežidom. Tudi številna prejšnja židovska podjetja, ki so bila že razžidena, morajo spremeniti svoje ime, da se na ta način izloči vse židovstvo iz nemškega gospodarstva. Mnoge tvrdke,

ki so jih ustanovili Židi, so spremenile svoje ime in se je znano založništvo Ullstein prekrstilo v Deutsche Verlags A. G. Najnovejši protizidovski kurz se nanaša tudi na hišna posestva, ki so v rokah Židov. Noben državni uradnik ne sme stanovati v hišah, ki so last Židov, in se morajo tako izseliti. Stroške za selitev bo plačala država. Pripravlja pa se tudi naredba, v smislu katere ne bodo smeli Židje brez predhodnega povabila v nobeno javno poslopje ali ministrstvo.

se je za 1938 povečal za 50%. Tudi Belgija in druge manjše države so sledile na to pot. Drugega izhoda iz današnje zagate in stiske pač ni...

V vseh državah pa se posveča posebna pozornost letalstvu. Že 20 let sem zatrjuje namreč cela vrsta vojaških strokovnjakov, da se bo bodoča vojna odločila v — zraku. Vse države skušajo v izpopolnjevanju letalstva izkoristiti nauke ter izkušnje štirih vojn po letu 1918 in celo vrste kolonialnih uporov. Sodeč po do sedanjih izkušnjah se zdi, da ne bo bodoča vojna našla svoje odločitve v zraku. Ugledni član ameriškega generalnega štaba je podal značilno izjavo: »Mogoče je, da se bo bodoča vojna pričela v zraku, končala se bo pa v — blatu.«

Prva vojna po svetovni vojni v Gran

Chacu ni spričo terenskih prilik nudila letalstvu nikakšne posebne konjunkturo. Letala so se v tej vojni pretežno uporabljala za prevažanje ranjenecv in le redko kedaj za večje transporte vojnih formacij. Za poseganje letal v vojne akcije pa ni nudil teritorij nikakšnih možnosti. Več pouka ter izkušenj je prinesla abesinska vojna. Z letalji so se vršili kartografski ponetki ozemlja, z letali so se razganjale abesinske čete, ko so se zbirale v ozadju, z bombami in streljanci se je rušila morala abesinskega vojščaka. Letala pa so cele brigade prevažala v prednje linije, tako da so izkušnje iz abesinske vojne za letalstvo precej zadovoljive. Španska državljanska vojna je prinesla glede uporabe letalstva v sodobni vojni povsem nove vidike. Pokazalo se je namreč, da

Gospodarska življenje

Banovinska trošarina na vino in žganje. Finančni minister je predpisal pravilnik o višini in načinu pobiranja ter kontrole pri plačevanju banovinskih trošarin na vino in žganje. Po tem pravilniku se banovinska trošarina lahko plačuje takole: Na 1 liter vina največ do 1 Din. Vinski mošt se smatra kot vino pričenši od 12. novembra vsakega leta. Na 1 liter šampanjca in drugega ponečega se vina največ do 5 Din. Na vino, ki se uvažuje iz tujine se plačuje na račun državne in banovinske trošarine za liter 2 Din. Na 1 hl stopnjo žganja se plačuje trošarine največ 5 Din. Za žganje, ki se uvažuje iz tujine, se plačuje za 1 hl stopnjo 20 Din. Trošarina na vino se plačuje pri prodaji ali pri odstopu za protiusluge denarne vrednosti za neposredno potrošnjo ali prodajo na drobno. Trošarina na žganje se plačuje pri prodaji ali pri odstopitvi za protiusluge denarne vrednosti za neposredno potrošnjo ali prodajo na drobno in na žganje, ki se proizvaja iz kupljenih ali iz lastnih in' kupljenih surovin. Vsako vino, ki se razpošilja v količini nad 10 litrov, mora biti opremljeno s transportnim listkom. Isto velja za žganje v količini nad 3 litre. Pošiljalac mora pred transportom predložiti pri stojnemu oddelku finančne kontrole, če ta oddelek ni več kakor 4 km oddaljen, v nasprotnem primeru pa občini prijavo, v kateri mora navesti ime pošiljalca, dajanje količino vina ali žganja in označbo transportnega sredstva. Vsi pridelovalci vina in žganja, brez ozira na to, ali pridelujejo vino in žganje iz lastnih sredstev ali iz kakšnih nabavljenih surovin, oziroma če vodijo trgovino z alkoholnimi pijačami na veliko ali na drobno, morajo dostaviti oddelku finančne kontrole v roku 24 ur točno kontrolo pridelanega vina ali žganja. Trgovcem z alkoholom, ki so istočasno tudi izdelovalci teh pijač, se dovoljujejo za hišno uporabo brez plačila trošarine, od tistega pridelka letna za vsakega odraslega hišnega člana, ki je starejši od 18 let, in še za služinčad, 100 litrov vina. Če je število članov 8 ali več, tedaj še za vsakega nadaljnega člana po 50 litrov. Količina žganja, ki je pridelana iz lastnega pridelka, se lahko brez trošarine dovoli za hišno uporabo, ki znaša do 5 članov družine in hišne služinčadi, starih nad 18 let, 25 hl stopenj alkohola, čez 5 članov po 50 hl stopenj alkohola. Proizvajalci, ki se hočejo okoristiti s to olajšavo, morajo predložiti pri stojnemu oddelku finančne kontrole posebne prijave. Pravilnik je stopil v veljavo 15. decembra. Obvezno moč dobi, ko bo finančni minister odobril banovinam način plačevanja trošarine.

ne prinašajo veliki bombniki onih uspehov, kakor so jih pričakovali, dočim so se manjši bombniki pri posegu v vojne operacije zelo izkazali. Japonsko kitajska vojna je še v teku in ni mogoče gledati letalstva napraviti še končne sodbe. Zdi se pa, da niso imeli bombni napadi onega učinka, da bi bili mogli z razantnim uničevanjem izsiliti hitro premirje.

Vse štiri vojne so izpričale, da ni mogoče z letalstvom večjih kompleksov niti zavojevati, niti braniti. Nenadomestljivo bo letalo pri izvidništvu, kontroli topniških učinkov, demoralizaciji sovražnika, razbijanju zbirajočih se sovražnih krdel. Za osvojitve zemlje pa bo slej ko prej še vedno merodajna edina pehota. To mnenje prevladuje trenutno v vrstah vojaških strokovnjakov.

Rabecki

Slast po posvetni oblasti

V »Slov. besedi« št. 45 beremo: »V posvetno moč. Pod naslovom »Kod in kam?« objavlja zadnja »Sokolska volja« naslednjo vest: »Sarajevska Jugoslovenska pošta« pripoveduje, da je nedavna konferenca katoliških škofov v Zagrebu potekala tudi v znamenju dveh struj: političnega klerikalizma in katoliške akcije. Prvo strujo vodi profesor bogoslovja dr. Janko Simrak, drugi struji stoji na čelu odvetnik dr. Ivo Protulipac. Imenovan list pravi, da je zmagala Šimrakova smer. — Ne dvomimo, da merijo med seboj svoje moči samo zato, ker hoče biti vsak od njih najbližje Bogu. Do Boga pa drži samo pot resnice, pravice in ljubezni. To pot odrekanja, visokih smotrov in idealov krščanske morale — »moje kraljestvo ni od tega sveta« — pa nekoliko senči in zamotava težnja in slast po posvetnih dobrinah in po posvetni oblasti. Tako se torej pot obrača od Boga navzdol v posvetno moč.«

Nekdo je v Mariboru spoznal resnico

»Kmeti list« poroča v št. 49: »Za neumnost so zdravila. Ali veste zadnjo novico? Nekdo je v Mariboru spoznal resnico, da se zoper neumnost celo bogovi borijo zaman. In še to je spoznal, da je tudi sam obdarovan s to lastnostjo, ki je vrhu tega pri njem združena z neverjetno mero hudobnosti. Samo toliko se mu še svita, da malo slutiti, kaj ga čaka. V bolni glavi mu vstaja zavest, da bo treba pobrati šila in kopita. Zdaj se uči peti tisto: »Oj, zdaj gremo, nazaj nas veči ne bo.« Seveda mu ne gre nič kaj gladko. Kar krč ga lomí in tako mu je hudo, da si ne more kaj, da »ne bi pomiloval ubogega, satama reakcije« — kakor sam vzdihuje. Revez se samo še tolaži s tem, da je »kot kakšen krotilec zveri« in vneto premišljuje, kako bi se izvil iz obupnega precepa in kam bi jo mahnil potem. Kot pošten mlatič naj povem temu zmedenemu siromaku, da zanj ni nobene pomoči in da ga zato pod nobenim pogojem ne bo sprejel noben slovenski kmetijski gospodar več pod streho, pa naj si nadene še tako gospodarsko ime. Ljudje imajo danes namreč dosti bolj važnega dela in skrbj in se nikomur več ne zdi vredno, da bi se bodel s papirnato neumnostjo, nad katero so celo bogovi obupali. Z menoj vred so vsi slovenski kmetje in kmetijski gospodarji takemu papirju na znanem prostoru odkazali sicer malo častno, a zasluženo in po zaslugah odmerjeno bivališče.«

Kolonija

»Slov. beseda« poroča v št. 46: »O bajnih dobičkih Angležev v Trepči smo že poročali. Dne 30. novembra se je vršil občni zbor te delniške družbe v Londonu. Na tem občnem zboru je predsednik A. Chester Beatty v svojem poročilu povedal tudi ta stavek: »Vedno smo imeli zaupanje v Jugoslavijo kot polje za investicije tujega kapitala.« Skoro bi rekli, da opravičeno večje zaupanje, kakor v Kenijo ali Togo.

Politična obzreje

Podrobna razprava o pravosodnem proračunu

12.098 uslužbencev v resoru ministristva pravde — Neznosne razmere pri okrožnem sodišču v Celju — Mariborska kaznilnica in naši obrtniki

Finančni odbor narodne skupščine je včeraj začel obravnavati pravosodni proračun. Minister pravde Milan Simonović je podal daljši ekspozé, ki med drugim navaja:

V državi imamo danes naslednja redna sodišča: **kasacijsko** v Beogradu. **Stol sedmorice** v Zagrebu s posebnim od delkom za področji apelacijskih sodišč v Ljubljani in Splitu. **Vrhovno sodišče** v Sarajevu. **Veliko sodišče** v Podgorici; apelacijska sodišča v Beogradu, Novem Sadu, Skoplju, Zagrebu, Ljubljani, Splitu, Sarajevu in v Podgorici; **69 okrožnih sodišč** s trgovinskim sodiščem v Beogradu in **372 sreskih sodišč**. Pri sreskih sodiščih je 316 zemljiško-knjižnih uradov, pri 10 sodiščih poslujejo poverjeništa za ustanavljanje zemljiških knjig. Pri rednih sodiščih je 2232 sodnikov, 1219 tajnikov, pristavov in pripravnikov ter 6626 pomožnega osebja, skupno 10.076.

Kaznilnice je 11, 8 za moške, 2 za ženske in 1 mešana. V vseh kaznilnicah je bilo 1. septembra t. l. 8170 kazencev, med njimi 7828 moških in 342 žensk. — Upravo teh kaznilnic in izvedbo kaznj izvaja 972 uradnikov in slug. Zavodov za odgojo otrok in mladletnih je sedem in je v njih danes 455 fantov in 73 deklet. V teh številkah je vsebovano tudi število osebja teh zavodov.

Po dosedanji proračunu je bilo predvidenih skupnih izdatkov za pravoslovno versko upravo 38.26 milijona, za staro katoliško 378.420 din, za muslimansko 15.377.202 din, za evangeljsko in reformistično versko upravo 1.444.000 din in za židovsko versko upravo 1.131.220 din. Za rimo katol. 26.28 milj.

Skupno je v resoru ministristva pravde 12098 uslužbencev. Proračun je znašal lani 354 milijonov din, novi proračun pa bo za 35 milijonov višji. Od tega gre 30 milijonov za višje osebne, 5 milijonov pa za višje materialne izdatke.

Po ministrovem ekspozéju je finančni odbor začel s podrobno razpravo o proračunu ministra pravde. Prvi je govoril poslanec Gavranbeg Kapetanović (JRZ). Zahteval je večje kredite na področju apelacijskega sodišča v Sarajevu.

Drugi govornik je bil nar. posl. Ivan Prekoršek (JNS). Takoj s početka je opozoril na **nujno potrebo zakona o sodnikih**, ki je sicer izdelan že do podrobnosti, a še vedno ni bil predložen narodnemu predstavništvu. Šele ta zakon bo stvarno zagajčil pravno varnost v državi ter stalnost in neodvisnost sodnikov. Za gradnjo novih sodnih palač po nekaterih naših mestih je bilo imenovanih že nebroj komisij, poslojpa pa se ne prično in ne prično graditi **Zlasti neznosne so razmere na okrožnem sodišču v Celju**. Sodno poslojpa je podobno že kar podrti. Strope so morali podpreti s hodi, da se ne bi stavba zrušila na sodnike in stran-

ke. V Beogradu je bilo zaradi tega že mnogo deputacij, dosegle pa so samo lepe obljube. Zgradba celjskega sodišča je v sramoto državi in narodu.

Posl. Prekoršek je dalje govoril o delovanju **mariborske kaznilnice**, ki je postala že cela tovarna in prizadejala našemu obrtništvu že ogromno škodo. Vsi protesti obrtnih organizacij so ostali brez uspeha. Zato ponovno apelira na pravosodnega ministra, naj napravi konec temu nevdržnemu stanju.

Število **sodnikov na naših sodiščih je nezadostno** prav tako tudi število pisarniških moči ki prejemale poleg tega še nezadostne plače in so po večini še nerazvrščeni dnevničari. Velika službena odgovornost, preobremenitev z delom in še razne druge okoliščine zahtevajo povečanje števila sodnikov in ureditev njihovega položaja. Treba pa je urediti tudi položaj sodnih izvršiteljev v skladu z njihovo odgovorno in težko službo. Krediti za pisarniške potrebščine so nezadostni.

Za posl. Prekorškom je govoril inž. Nikola Kabalin, ki je podrobno obravnaval sodne razmere na Hrvaškem, nato je posl. Zupančič razpravljaj o razmerah v Sloveniji in med drugim prosil ministra, naj se pospešijo razprave proti političnim osumljencem. Posl. Pavle Matca se je zavzemal za nova sreska sodišča v **savski banovini**, kjer jih je premalo.

Razprava je trajala pozno v noč in se je danes nadaljevala.

Studenške novice

Še nekaj o **studenški lipi**. Prejeli smo: Na objavljeni protest smo prejeli: Lipa pri »Belj zastavi« v Studencih je postala nenadoma »slavna«, ko jo je obč. odbor sklenil podreti zaradi — prometne ovire. Sam hišni posestnik — sosed, ki mu dela senco, je zahteval odstranitev od občine, ne glede na dejstvo, da stoji nekaj metrov od lipe nova občinska tehtnica in vodnjak, v katerega se bo montirala električna vodna črpalka za napolnjevanje škropilnih vozov v poletnem času! Vsakdo, ki ima količkaj posla s prometnimi vprašanji, mora uvideti, da lipa v naselju s 5000 prebivalci na sredini vhoda v prometno ulico ne spada! Sentimentalni vzdihli o »prelivanju slovenske krvi«, o »prepevanju slovenskih pesmic« in o »hladni senčici« se morajo umakniti golj stvarnosti. Saj tudi mariborski kostanji po ulicah padajo, kljub protestom... In mariborski g. škof so dali v Betnavi lani podreti dolg lipov drevored, pa »slovenski značaj« Betnave s tem prav nič ni bil prizadet. Tudi Tezno bo zaradi bodočega modernega hangarja izgubilo lipe ob vežbališču, pa bodo Tezenčani kljub temu ostali vrli Slovenci... Bet-

Ljutomerske volitve

»Jutro« poroča v današnji številki: »Z Ljutomera nam pišejo: Le še par dni nas loči od nedelje, ko se bo odločila usoda ljutomerskih in okoliških dvakopljačevalcev. Volilci bodo izrekli svoje besede, ali naj vodijo občino ljudje, ki dobro vedo, kako težko se danes plačujejo davki, ali pa ljudje, ki o vsem tem sicer mnogo govorijo, pri delu na gospodarskem polju pa se še niso izkazali. Imeli so že dovolj prilike pokazati svoje sposobnosti pri vodstvu okoliške občine, a sadov ni videti skoro nikakih. Ceste so zapuščene in skrajno v slabem stanju. Na delavce in viničarje so vsi pozabili. Bili so brez dela in tudi brez podpore. Lanske obljube so ostale samo lepe besede. Kdo bi verjel, da se bodo sedanje obljube izpolnile. Delavci, obrtniki in kmetje vidijo svoje najboljšie zastopnike na Kuharičevi listi, kateri zato zaupajo, da bo znala ščititi njihove interese. Nosilec liste Lovro Kuharič je bil nad štiri leta mestni župan v Ljutomeru, kjer je složno delal z zastopniki kmetov, obrtnikov in delavcev v korist vseh občanov. Zato volite tudi v nedeljo njega in njegovo listo! Ne bojte se nikogar! Volitve so svobodne! Ne nasedajte ne grožnjam ne obljubam! Pokazite, da vam gre pri občini predvsem za dobro gospodarstvo. Volite zato listo **Lovra Kuhariča!**

navski drevored ni bil prometna ovira. le Studenčani naj ostanejo »dolga vas« in kljub temu naj čuvajo svojo lipo zaradi »slovenskega značaja«. Bedna bi bila zgodovina, če ne bi imela drugih dokazov o pravem izvoru mariborske oklice! Sploh pa so Studenčani leta 1934 vsadili 2 Aleksandrovj lipi, ki lepo raste in se razvijata. Zato je vse razburjanje docela nepotrebno! Občan.

Ne zamudite!

ugodne prilike za božično številko »VEČERNIKA«, ker izide naš list za praznike v povečani nakladi in pestri vsebini ter oddajte svoj oglas takoj! Tudi najmanjši inserat je z uspehom zajamčen!

Oglase sprejema uprava »VEČERNIKA« vsak dan do 23. decembra od pol 8. do 12. in 14. do pol 19. ure na

Grajskem trgu št. 7/I. nadstr. 24. decembra pa samo do 9. ure zjutraj. Oglas oddate lahko tudi telefonično na št. 24-55.

Ekonomski tečaj Ljudske univerze

Razvoj stroja — Industriji, delavci — Ciklične gospodarske krize

bile ime po latinski besedi manus (roka) in factus (izdelan), torej po delu, ki se je v tej dobi vršilo še z roko. Nastale pa so **manufakture** na ta način, da se je več obrtniških obratov združilo v enega, ali pa na ta način, da se je delo v eni obrti razdelilo v več panog. Organizator take manufakture ni bil obrtnik, ampak trgovec. Med obrtjo in manufakturo se je vršila neusmiljena borba. Obrt je bila namreč proizvodna oblika fevdalne dobe, manufaktura pa je že prehod v novo, kapitalistično dobo, je torej neposredni predhodnik današnje tovarne. Z drobnno proizvodnjo je ostala manufaktura skupna samo ročna tehnika, z današnjo tovarno pa ji je skupno to, da je **uvedla velike delavnice, kjer delajo že mezdni delavci**. Razen tega se je v njeni dobi razvil tudi trg in nakopičil **ogromen kapital**, ki si je podredil delovno moč.

Da se je vse to moglo izvršiti, so bili potrebni določeni pogoji. Ta mladi kapital se je moral namreč boriti po mestih, kot je že omenjeno, z obrtjo organizirano v cehih (kakor danes industrija čevljev s čevljarji), na vaseh pa s feudalnimi privilegiji, ki so vezali na zemljo kmeta, potrebnega kot delavca manufakturi. Kapital je zmagal in prisilil fevdalca, da je delal ono, kar je bilo v prid denarnemu gospodarstvu. Tako je fevdalec del svojih pridelkov izvažal na trg. Ko je uvedel v svojem gospodarstvu denar, so njegove potrebe rastle in s tem je postalo izžemanje kmetov vedno večje, kar je izzvalo kmečke upore.

Kmečki upori v Angliji koncem 14. stol. se niso končali s kmečko zmago, pa tudi ne z njihovim porazom: vezanost kmeta na zemljo in fevdalne sponse so odpadle že koncem srednjega veka. Tako je v

angleškem poljedelstvu nastopil prevrat, ki je privedel do tega, da je v 17. in 18. stol. propadla stara vaška ureditev. Bogatejši kmetje in plemiči so vsilili razdelitev občinske zemlje (ogradev), ki so jo izpremenili navadno v pašnike za rejo ovac, od katerih so dobivali najboljšo volno za evropski trg. Mali kmetje so po tej razdelitvi propadli in postali proletarci, ki so manufakturi nudili svojo delovno moč. Radi tega so manufakture najbolj cvetele ravno v Angliji.

Razdelitev dela v manufakturi je pripravila predpogoje za razvoj stroja. Ustvarila je hierarhijsko razčlenjeno delavnico za izdelavo popolnih orodij. Tudi lastnikova težnja za čim večjo disciplino in redom v delavnici ter za čim večjim izkoriščevanjem delovnega časa je od svo je strani doprinesla, da se pospeši tehnični napredek. Epoha manufakture koncem 18. stol. je dala večje število sposobnih mehaničnih delavcev. Ni torej čuda, da so baš v tej dobi iznašli prvi stroj in sicer za prejo. **Z iznajdbo tega stroja je začela prava ekonomska revolucija**, ka-

tero je pojačila iznajdba še parnega stroja Jamesa Wata.

Revolucija, ki je začela z iznajdbo stroja koncem 18. stol. v eni industrijski panogi, izzove revolucijo še v drugih industrijah. Parni stroj Jamesa Wata, ki je v začetku služil samo za črpanje vode v rudnikih, je bil kmalu uporabljen za pogon tudi v tekstilnih tovarnah, železnih in parobrodih. Naslanjajoč se na to novo tehniko, preživlja današnja družba v enem desetletju večje prevrate, kakor v prejšnjih časih v stoletjih.

Nov način proizvodnje, ki ga je omogočila iznajdba stroja, nam je dal dva nova stanova: **industrijske in delavce**. V tem gospodarskem redu pa se poraja tudi nov pojav: ciklične gospodarske krize.

S tem predavanjem je završen zgodovinski del tečaja. Prihodnja predavanja bodo posvečena mehaniki današnjega gospodarstva; kreditni sistem (banke, borze itd.), organizacija industrije (trusti, karteli itd.), valutni problem in podobno. (Konec).

Kulturni razgledi

Gogolj

Ponedeljkom večer je posvetila tukajšnja Ljudska univerza spomenu nesmrtnega N. V. Gogolja, ki je položil s svojimi umotvori solidne temelje ruski literaturi.

Po toplih pozdravnih besedah predsednika Ljudske univerze je stopil na oder, pristrčno pozdravljen od obiskovalcev, ki so dodobra napolnili predavalno dvorano, mariborski publiki dobro znani ter odlični predavatelj in poznavalec ruske literature univ. prof. dr. E. Skeptorski iz Ljubljane.

V svojih klenih izvajanjih je predavatelj predočil zagonetni lik velikega ruskega misleca, v katerem so gledali mnogi sprva predstavnika politične satire, drugi spet ukrajinskega pesnika, ki »sovraži« rusko ljudstvo, tretji pa avtorja »Revizorja«, ki zasmehuje takratno carsko Rusijo. In vendar ne odgovarja »Revizor« ne enemu in ne drugemu in bi ne odgovarjal tudi ruskim prilikam, če bi ne zazrl v njem samo slike korupcije.

Gogolj je bil za rusko književnost silen in velik, saj je s svojim velikim duhom vplival na vse sodobne in poznejše ruske književnike. Še sam Tolstoj pravi: Kar jaz pišem, je samo slab poskus, da razložim to, kar je že povedal Gogolj.

Karakteristika Gogoljeve mistike je, da vidi vse. Gogolj se je spočetka zadovoljeval z romantičnimi pripovedkami in to v času, ko je bil pod vtisom romantične književnosti v takratnem mračnem francoskem žanru. Rad je pisal tudi humoreske, polne maloruskega humorja. Če bi se bil Gogolj tu ustavil, bi bil nedvomno postal ruski Sienkiewicz. Šel je pa dalje in se pod Puškinovim vplivom pretvoril v realista ter postal kasneje oče ruskega realizma, ki ne išče resnice v nekakšnem idealu, temveč gleda stvarnost takšno, kakršna je. Posebnost Gogoljevega realizma je, da slika realizem ne samo iz pozitivne, temveč tudi iz negativne strani. Ko je šla njegova pot preko realizma do naturalizma, je dal poslednjemu tudi dušo. Gogolj pravi: »Francoski naturalisti so ustvarili človeka iz ilovice brez duše!« Ni dovolj, da slika pisatelj romantiko ali humor, gledati mora na stvarnost iz višine, iz katere daje svoji snovi etični in metafizični smisel. Tu je podvrget Gogolj reviziji ne samo življenje, temveč tudi sebe in svoje delo. Gogolj pravi, da mora imeti človek pravega revizorja v svoji duši, v zavesti, ki ga spremlja do smrti, to je do končnega obračuna. Da bi rešil svojo dušo, je sežgal II. del svojih »Mrtvih duš«. Iz nekdanjega Gogolja romantika, humorista in realista se je rodil moralist, ki združuje lepoto z dobrino. Velika umetnost mora biti združena z moralno vrednostjo. V etičnem zanosu je pričel Gogolj gledati na vse, kar mu je bil napovedal Puškin.

Nastopil je pot metafizične vizije, postal je prorok. Zazdelo se mu je, da sluti nekaj groznega, kar čaka matuško Rusijo. Dostojevski je bil v svojih prorokovanjih optimist, Gogolj pa pesimist. Začeli so ga zasmehovati vsi, celo njegovi prejšnji prijatelji. Proglasili so ga za umobolnega, za bedaka. V Gogoljevi tragediji so videli komedijo. V tem zasmehu se odraža velika tragedija ruskega genija Gogolja. Gogolj ni bil duševno bolan, pač pa se je za umobolnost zanimal. V času, ko se je približevala revolucija (1848), so ga proglasili za umobolnega, ker ga niso razumeli. Zdraviti so ga začeli za nevrastenijo, mučili so ga s tem nekaj tednov, dokler ni končno podlezel. Z njim je umrl človek-pisatelj, ki je gledal vse iz metafizičnih razgledov in smatral človekovo poslanstvo za nekaj vzvišenega.

Poslušalci so sledili z zanimanjem izvajanjem odličnega poznavatelja ruske literature in ga za njegovo strokovnjaška izvajanja nagradili s toplim priznanjem in živahnim aplavzom. Ob zaključku spominskega večera je zanosno recitala naša prva igralka in članica mariborskega Narodnega gledališča gđe. E. Kraljeva nekaj Gogoljevih del (Dnjepr, Taras Bulba, Mrtve duše) ter je bila za svoje čustveno podajanje istotako deležna toplega priznanja.

Mariborske novice

Minister dr. Miha Krek je prispel danes z avtomobilom iz Ljutomera v Maribor.

Grob pri grobu. V tukajšnji splošni bolnišnici je preminila v 43. letu ga. Cekuta Alojzija, soproga višjega stražnika v pokoju. Na Tržaški cesti je izdihnila za sebnica Bregant Katarina v častiljivi starosti 73 let; na Pobrežju Aleksandrova 26 pa je umrla 57 letna zasebnica Klampfer Margareta. Preostalom žalujočim naše iskreno sočutje!

Himen! Poročili so se: Mirko Rajh, inšpektor drž. žel., in poštna kontrolorka Dušica Škerlova. Obč. uradnik Ferdo Kaiser in Štefanija Amalietti, zasebnica. Novoporočencem obilo sreče!

Iz sodne službe. Za pisarniške uradnike 6. skupine so imenovani višji sodni pisarniški oficiali: Mihael Visočnik iz Maribora, Viktor Nemeč iz Murske Sobotice, in Metod Šprogar iz Slov. Bistrice.

Odlikovanje. Z zlato svetinjo za državljanske zasluge je odlikovana služkinja Julijana Lepejeva iz Maribora.

Obvestilo. V nedeljo dne 19. decembra ostanejo radi božičnih praznikov trgovine v mestu Mariboru odprte ves dan. — Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Prodajalna Benko

Sveže pečenice, krvavice in jeternice. **la svinjska mast kg Din 15.—**

Naš val je res najboljša ilustrirana radijska revija, ki izhaja redno na 40 straneh in se lahko primerja z najboljšimi ino zemskimi radijskimi revijami. Izšla je pravkar nova številka z bogato ilustracijo in vsebuje poleg strokovnih radijskih člankov — tudi novelo, poročilo o naših gledališčih, notice iz filmskega sveta in druge zanimivosti. Naročite si takoj revijo »Naš val« pri upravi v Ljubljani, Knafljeva ul. 5. Mesečna naročnina samo 12 Din.

Izreden užitek Vam bo nudil avtokar izlet »Putnika« na prekrasne smuče terene sosednje Koroške »Kanzelhöhe-Gerlitz« od 25. do 26. decembra t. l. Vožnja in vizum le Din 180.— za osebo. Izkoristite ugodno priliko, prijavite se takoj pri »Putniku« Maribor-Celje-Ptuj, kjer izveste ostale potrebne informacije.

Hrvatsko kulturno društvo »Napredak« podružnica Maribor, priredjuje svojo prvo božičnico, dne 18. prosinca 1937. u 8. sati na večer u društvenim prostorijama, gostiona NOVI SVET - Povodnik, Jurčičeva ul. 7. Pozivaju se Hrvati, da se ovom pozivu sa porodicom odazovu. — Odbor.

Prave tirolske smučarske lodne

v čednih modnih barvah prinaša **TEKSTILANA BUDEFELDT Gosposka 14**

VELIKI SOKOLSKI PLES V MARIBORU. Izredno uspeli lanskoletni sokolski ples je pokazal nujno potrebo, da se vsako leto tudi v zimskem času zbere sokolstvo vse mariborske župe. V počastitev rojstnega dneva Nj. Vel. Kraljice-matere Marije, bo dne 8. januarja 1938 v veliki dvorani pivovarne »Union« II. veliki sokolski ples, na katerega že sedaj opozarjamo vse pripadnike in prijatelje sokolstva.

Jadranaši. Danes pevska vaja odpade. Prihodnja bo v nedeljo ob 10. uri.

Mesto cvetja na grob gospe dr. Fornazaričeve darujeta Marica in Jos. Šturm iz Počehove Akcijskemu odboru 100 Din. V isti namen daruje g. Kunstek društvu »Nanos« 100 din.

Na koncertu Akademskega pevskega zbora bomo slišali slovensko umetno in narodno pesem. Od Trubarjevega Očenaša, Gallusovega Ecce quomodo... Foersterjevega Spaka Lajoviceve Breze in hrasta, Ravnikove Kam si šla mladost, Adamičeve Kregata se baba... in Kogojevega Requiepa pa do narodnih Tomčevih Svatskih pesmi, Zelenega Jurja, Marije in mlinarja, Pegama in Lambergarja, Voznice, Maroltovih Ribničanov, Ziljskega reja, Bajkove Srce je žalostno in Devovih Flosarjev. Opozarjamo cenj. občinstvo, da si nabavi vstopnice v predprodaji pri Putniku.

Nočno lekarniško službo imata danes Albaneževa in Königova lekarna.

On ne pozna zobobola...

Prijetno poživilo: Kalodont voda za usta! Koncentrirane sestavine, izoborno razkuževalno sredstvo, varčna v uporabi.

Ker je pravočasno spoznal nevarnost zobnega kamna — neznosne bolečine, izpadanje zob. On je začel pravočasno uporabljati pravo sredstvo: radno čiščenje zob s »Sergovim KALODONTOM proti zobnemu kamnu«. Sergov KALODONT je edina zobna pasta v Jugoslaviji, ki vsebuje sulfocin-oleat dra Brünlich. S čiščenjem se odstrani polegoma zobni kamen — povzročitelj mnogih obolenj zob — in prepreči njegovo ponovno tvorjenje.

SARGOV

KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

WRIGLEY

Čitaj: right
guma za žvečenje
PO VSAKI JEDI IN CIGARETI
Zavitki po Din 1.— in 2.—

Slovita smučka šola bratov Janša v Bohinju in Kranjski gori od 15. dec. do 31. marca 1938. Izredno ugodni hotelski aranžmani. Vse informacije pri »Putniku« Maribor, kjer so na razpolago prospekti. **Za Božič in Novo leto** v Trst, Gorico in Opatijo. Kolektivni potni list. Cene Din 230, 260 in 270. Točne informacije in prijave (najkasneje do 20. 12.) pri Putniku Maribor - Celje.

Moderne namizne garniture

so ponos vsake gospodinjice, bogato izbiro prinaša **TEKSTILANA BUDEFELDT Gosposka 14**

Situacija na ribjem trgu. Na današnjem ribjem trgu so se prodajali: karpi po 11, belice po 8, ščuke po 18, girice po 11 do 12, moli po 20 do 28, borboni po 16 do 32, sardelice po 11, škarpe po 14, jegulje po 24, sipe po 24, palamide po 22 Din za kg. Na trgu je bilo skupno 95 kg sladkovodnih in 140 kg morskih rib.

Božična drevesca. Z ozirom na to, da se novi del Glavnega trga pravkar regulira, se prodaja božičnih dreves premesti na Slomškov trg. Tja se bodo premestile tudi kramarske stojnice, ki nameravajo prodajati za Božič okraske za božična

Ubila brata, da reši dom

Drevenškova obsojena na štiri leta strogega zopora

V razpravni dvorani št. 53 tuk. okrožnega sodišča se je danes dopoldne vršil epilog tragičnega dogodka, ki se je vršil dne 12. julija v Račah, ko je 37letna posestnica Elizabeta Drevenškova s sekuro prizadajala svojemu slaboumnemu bratu Henriku L i p n i k u tako težke poškodbe na glavi, da je mesec dni nato umrl v mariborski splošni bolnišnici. O dejanju samem smo izčrpno poročali ob priliki prve razprave, ki se je vršila dne 26. novembra t. l. pred velikim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča, ki pa je bila preložena v svrhu preiskave duševnega stanja ubijalke. Današnja razprava, ki se je pričela ob 9. je bila nekako nadaljevanje prve razprave. Kazenskemu senatu je predsedoval s. o. s. dr. T o m b a k, prisedniki so bili s. o. s. dr. T u r a t o, L e n a r t, K o l š e k in dr. G e r m o v š e k. Obtožbo je zastopal državni tožilec dr. D e v, obtoženo

Drevenškovo pa je branil odvetnik dr. K u p n i k. Za razpravo je vladalo veliko zanimanje zlasti med prebivalci iz Rač, ki so skoro docela napolnili razpravno dvorano. Danes je najpreje obtožena Drevenškova orisala neznosne razmere, ki so vladale na njenem domu, ni pa mogla točno opisati, kako je izvršila tragično dejanje. Nato je bil zaslišan zdravniški izvedenec dr. Zorjan, ki je Drevenškovo preiskal. Dejal je, da je obtoženka dejanje izvršila v pataloškem afektu in da je bila pri dejanju samem zmanjšana preračunljivost. Po pletodjejih državnega tožilca in branilca se je umaknil senat k posvetovanju, ki je trajalo 10 minut, nakar je predsednik dr. Tombak razglasil sodbo, v smislu katere se Elizabeta Drevenškova obsoja na 4 leta strogega zopora. Drevenškova je kažen sprejela, dočim je branilec prijavil ničnostno pritožbo.

Kino

Kino Union. Premiera »Življenje in komedija«, pristni dunajski film. Christl Mardayn, Rudolf Forster, Hans Moser.

Narodna gledališča

Petek, 17. decembra: Zaprtó.
Sobota, 18. decembra, ob 20. uri: »Pod to goro zeleno«. Red A.

Nedelja, 19. decembra ob 15. uri: »Revizor«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Najboljša ideja tete Olge«. Znižane cene. Zadnjikrat.

Ruska klasična komedija »Revizor«, doslej izostala je radi obolesti v ansamblu, pride na mnogostransko željo tudi iz okolice to nedeljo popoldne zopet na oder mariborskega gledališča.

»Cvrček za pečjo« je prihodnja dramska novost v mariborskem gledališču v režiji Koviča. V posameznih vlogah nastopajo: Kraljeva, Starčeva, Rasbergerjeva, Savinova ter Pavle in Jože Kovič, Gorinšek, Nakrst.

drevesa. Prodaja božičnih dreves po ulicah je strogo prepovedana.

Odlikovanja v železniški službi. Odlikovani so bili: Z redom Jugoslovske krone IV. vrste Josip Gostiša, višji svetnik, z redom Sv. Save IV. vrste inž. Jos. Urbančič, inž. Rihard Šapla in inž. Karel Planinšek, svetniki, ter Edmund Bevc, inšpektor. Z redom Jugoslovske krone

Zadnje telefonične vesti

Italija izstopila tudi iz mednarodnega urada dela

ZENEVA, 17. decembra. Mednarodni urad dela je prejel brzojavko, v kateri sporoča italijanski zunanji minister grof

Ciano, da izstopa z dne 15. decembra Italija iz mednarodnega urada dela.

DELBOS NA MASARYKOVEM GROBU
PRAGA, 17. decembra. Francoski zunanji minister Delbos se je danes odpeljal v Lano na grob prezidenta Osvoboditelja Masaryka in položil na njegov grob krasen venec. Isto je storila delegacija francoskih novinarjev, ki so z Delbosom prispeli v Prago. V spremstvu zunanje ministra dr. Krofite se je Delbos vrnil v Prago.

POPLAVE — VIHARJI.

ZAGREB, 17. decembra. Iz Karlova in Petrinje prihajajo poročila o veliki

škodi in poplavih Save, Kolpe, Korane in Neretve. Iz Splita poročajo o velikem viharju in je morje v splitskem pristanišču mestoma preplavilo obrežje. Parniki imajo velike zamude ali pa sploh ne pridejo. Številni parniki so se morali zateči v manjše luke.

NEGUŠ SE SELI V LONDON.

LONDON, 17. decembra. Neguš Haile Selasije se je odločil, da se preseli v London. Njegovo posestvo pri Londonu je na prodaj za 4000 funtov šterlingov.

V. vrste inž. Franc Honzak, svetnik, z redom Sv. Save V. vrste Ivan Kepec, poverjenik, Emerik Klemen, Stefan Šufer, Jožef Zakrajšek, Karol Gornik, Ant. Eržen in Franc Medic, višji kontrolorji, ter Frančišek Lipovšek, Josip Markič in J. Šuga, kontrolorji. Z zlato kolajno za dobro službovanje: Anton Arzenšek, Iv. Bolha, Stanislav Deržaj, Janez Gregorač in Julij Kleinstein, oficijali, Peter Belinger, Frančišek Jezovšek, Franc Varl, prometniški, Viktor Kralj, nadzornik proge in Fr. Lavrih, vlakovodja, ter s srebrno kolajno za dobro službovanje: Jožef Dragar, Vincenc Jančič, Rafael Feldin, Ant. Ferfolja, Leopold Fertin, Viktor Zalokar, Alojzij Legiša, Alojzij Tutner, Frančišek Okorn, Jožef Ajd, Janez Homovec, Fr. Milavec, Mihael Podbersček, Anton Žogar, Janez Štuk, Andrej Borko, Janez Cundrič, Ludvik Kleiner, Franc Progar, Franc Škriba, Rudolf Uhlir, Franc Štepih, Djuro Matoš, Janez Pogačnik in Alojz Spolenak.

Vremenska napoved. Dunajska vremenska napoved za jutri, soboto 18. t. m. pravi: mestoma naletavanje snega. Temperatura malo spremenljiva.

Novo postopje za porodniški oddelek, in sicer na zemljišču pri bolnišnici, bo gradila banska uprava. Ker so prostori v mariborski porodnišnici že zdavnaj pretesni in je stroga ločitev septičnih in aseptičnih primerov radi tega nemogoča, se sprejem porodnic in drugih primerov omeji le na najnujnejše primere. Vsi primeri septičnih abortov in porodov ter pri meri z vročino pred ali po porodu se bodo preselili v paviljon infekcijskega oddelka v splošni bolnišnici na Tržaški cesti, kjer se bo ustanovil poseben septični odsek porodniškega oddelka. Tudi obiski v porodnišnici in v novo ustanovljenem septičnem odseku v bolnišnici na Tržaški cesti se bodo omejili, in sicer na trikrat tedensko, v torek, petek in nedeljo od 12.30 do 14.30 ure.

Davčna uprava razglašča: Poziv k vlaganju davčnih napovedi pridobnine, posebnega davčnega dodatka po čl. 59/II,

pravilnik, ki ga je izdala uprava, v kateri določa, da davčni zavezanci, ki so dolžni v svrhu odmere pridobnine za leto 1938 vložiti v roku od 1. jan. do 31. januarja 1938 leta napovedi o istem dohodku, doseženem v poslovnem, davčnem letu 1938. predidocem letu. II. Napoved za odmero splošnega davka na poslovni promet in davka na luxus pavšalcev. V istem, zgoraj naznačenem roku so dolžni intelektualci, davčni zavezanci splošnega prometnega davka, ki njihov skupni letni promet po ceni davčnega odbora za preteklo leto pred davčnim letom, ni znašal več kot 300.000, in ostali zavezanci splošnega davka kakor tudi skupnega davka na poslovni promet, ki njihov skupni letni promet po ceni davčnega odbora za preteklo leto pred davčnim letom ni znašal več kot 500.000 Din, vložiti skupaj z davčnimi napovedmi pridobnine tudi posebne napovedi o poslovnem prometu, opravljenem v preteklem letu. Kakor davčne napovedi za pridobnine, tako še tudi te napovedi vlagajo za vsako poslovanje in vsako poslovno posebej. Obrazec davčne napovedi se dobi pri Davčni upravi ali pa pri občini za ceno Din 1.— po kosu.

Plujске novice

Krstna predstava Švajgerjeve »Domačje« bo v torek 21. decembra, Režiser Jože Borko. Sodelujejo Stožer (Žuran Mihael), Sok (Metod), Drobinova (Kata), Koroščeva (Mica), Prosnikova (Lenka), Kostanjšek (Povol), Glavnik (Mesarec), Bagar (Trunk), Špat (orožnik).

Zvočni kino Ptuj. V soboto 18. 12. ob 20. uri in v nedeljo 19. 12. ob pol 19. in pol 21. uri se bo predvajal film Na sked-

nju. V gl. vlogah F. Kampers in H. Finckenzeller. Kot dodatek pa se bo predvajal film o naši državi in zvočni tednik Alfa.

Smučarski avtokarski izlet na Pohorje. Za božične praznike vozi Putnikov avtokar v Ribnico na Pohorju. Odhod iz Ptujja, Florjanski trg 25. decembra ob 7. uri zjutraj, povratek iz Ribnice na P. 26. dec. ob 17. uri. Cena vožnje le Din 80. Prijave se sprejemajo le do 24. decembra do 10. ure predpoldan pri Putniku. Ptuj, Florjanski trg 1, Tel. 23.

Novice z Mucškega polja

Mala Nedelja. Sokolska četa pri Mali Nedelji si je po svojem novo sestavljenem prednjaškem zboru postavila podoben program bodočega dela, s katerim bo ponesla še močnejši elan v svojo telovadnico. Tudi dramski odsek je na delu in pridno vežba božično igro »Tonček je videl nebesa«.

Gospodarske beležke

Železniška proga Koprivnica - Varaždin se je včeraj na svečan način izročila prometu. Proga je otvoril v imenu Nj. Vel. kralja Petra II. divizijski general Antič.

Razno

POJEDINA

jeternih, krvavih in mesenih klobas bo v soboto in nedeljo 19. 12. 1937 v gostilni »Dravograd«, Smetanova ulica 54. Vabim k obilnemu obisku. 7332

Stanovanje išče

ZAKONSKI PAR

išče komfortno stanovanje v sredini mesta, obstoječe iz dveh sob, predsobe, kuhinje in kopalnice, s 1. januarjem 1938. Cenjene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Centrum«. 7328

Službo dobi

KUHARICA

z večletno prakso dunajske in dalmatinske kuhinje, posebno v pripravljanju rib, dobi takoj stalno službo. Istotam se sprejme zanesljiva služkinje. Naslov v upravi lista. 7353

Za pranje steklenic sprejemem takoj pridno in pošteno

ŽENSKO

ne pod 20 let. Adalbert Gusek, Maribor, Aleksandrova cesta 39. 7355

SRAJCE, pižame, samoveznice

letos posebno velika izbira

znižane cene, pred nakupom si oglejte izbiro pri

Jos. Karničniku, Maribor, Glavni trg 11

Skrivnosti

94

»Kam gresta?« ju je vprašal.
»Beživa!« je odgovorila Volkulja.
»Prepozno,« je odgovoril Anglež, »sedaj je prepozno. Policija mi je za petami. Na vseh straneh je dobro zastraženo. — Everard bo takoj prijet.«

Everard je pri teh besedah kriknul od jeze in razočaranja. Sprjaznil se je že z mislijo na življenje... sedaj pa mu je zavel mrzel dih smrti nasproti.

Balkam ga je potegnil stran.
»Se vedno ni vse izgubljeno,« mu je dejal šepetaje. »Danes vas zapro, jutri pa poskrbim, da vas izpuste.«

»Ti boš preskrbel?« ga je neverno vprašal Everard.

»Samo pod pogojem.«

»Katerim?«

»Pogoj je vedno isti. Gospod Lauson je mrtev, toda gospodična Armanda še

živi in še vedno bi potreboval listino, za katere sem vas že prosil.«

»In v tem slučaju me rešiš?«

»Da, rešim vas.«

Everard je trenutek pomislil, preden pa je mogel odgovoriti, so hišo obkolili stražniki, ki so se vrgli na Everarda in ga uklenili. Bil je tako potr, da se jim ni niti ustavljal.

IX. Drugič obsojen na smrt

Preteklo je šest tednov.

Everarda so v tem zaprli in sodili. Obsojili so drugič na smrt. Sicer pa tudi ni skušal tajiti zločina za katerega so ga obtožili. Ko je slišal sodbo je sicer prebledel, sprejel jo je pa brez jeze in upora. Tudi prošnje za pomilostenje ni hotel podpisati, ker je dobro vedel, da bi bila brezuspešna. S prošnjo bi si samo morda podaljšal življenje za par dni, tega pa tako ni želel.

Sklenil je, da umre, privadil se je misliti na smrt in srce se mu ni več upiralo. kadar se je spomnil nanjo. Bil je truden, brez poguma in bi ne imel več

moči, da prične življenje znova.

Polastil se ga je skoro praznoveren strah, ko je stopil v celico, ki jo je pred nekaj meseci zapustil. Vse je ostalo tako kakor je bilo in jetnik je zopet kakor nekda, oblečen v prisilni jopič, poslušal enakomerne korake straže na hodniku.

Samo nekaj je Everard opazil sedaj, kar je preje v celici popolnoma prezrl; to je bil križ, ki je visel na steni: Velik Kristus, razpet, z v mukah povešano in s trnjem kronano glavo...

Le kako ga je preje spregledal? Nikoli ni dvignil pogleda h križanemu, sedaj pa mu je bil trpeči obraz neprestano pred očmi. In sedaj je bil toliko bolj potreben tolažbe.

Strašna misel ga zadnje čase ni zapustila ne dan, ne noč. Po tistem večeru je ni več videl in mimil je že teden dni, da ni o njej niti slišal. Kako se ji godi?

Do tega časa mu je Leon redno poročal o njej. Zadnji teden je pa zastoj izpraševal svojega paznika — ničesar mu ni vedel povedati.

Anketa za rejormo železniške blagovne tarife se prične 21. t. m. v Beogradu med predstavniki rudarske in topilne industrije. Druga anketa, na kateri bodo sodelovali predstavniki lesne industrije, bo 16. januarja v Zagrebu, za ostale predstavnike našega gospodarstva pa dne 28. januarja v Beogradu.

801.769 turistov je v smislu službenih podatkov obiskalo našo državo v prvih 9 mesecih leta 1937. Lani je obiskalo našo državo v istem razdobju 790.532 turistov. Število nočnin je napram lanskemu letu naraslo za 93.105, in sicer na 4.762.034.

1.200.000 Din posojila je dobilo mesto Osijek od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje za graditev poslopja moderne Borze dela. Osješka občina bo plačala za to posojilo 2%.

Dalmatinsko vino se je podražilo. Iz Dalmacije poročajo, da je povpraševanje po vinu tam zelo veliko in se je zato vino podražilo. Na Visu so zadnje dni prodali 20.000 hl vina, kar se v tako kratkem čas. razdobju doslej še ni zgodilo. Do pomladi bo najbrže na Visu prodano vse vino, kar ga še imajo.

Previdno.

Zaročenec: »Le podvizaj se, Pepca! čas hiti!«

Zaročenka: »Kako pa naj vem, da čas hiti, ko pa nimam — ure!«

Naročniki

kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Bombažni barhend po Din 8-

meter, dokler je na zalogi, dobite pri

I. Trpinu, Maribor, Vetrinjska ulica 15.

Purani očiščeni!

kg Din 8— komad že od Din 16— naprej

prodaja dnevno

AND. SUPPANZ
Maribor, Cvetlična ulica 18

Prosimo gospodinje in gostilničarje, da si za praznike pravočasno preskrbijo purane. 7329